

kommunerne svarede gennemsnitlig 61 pCt. af Skatten af Hartkornet og i Amtskommunerne var med Undtagelse af et Par enkelte Amter hele Skatten lagt over paa denne Basis. Nu er Forholdet imidlertid det, at Staten vedtager den ene Lov efter den anden, hvorved der lægges Udgifter over paa Kommunen og det, skønt det ofte er et stort Spørgsmaal, hvorvidt de Udgifter, som vedkommende Lov kræver, nærmest ere statslige eller kommunale. Staten har haft en vis Tilbøjelighed til at lægge Udgifterne over paa Kommunen, fordi den ved, at Kommunen administrerer langt billigere end den selv. Det kunde jo ogsaa være godt nok, den Gang al Skat maatte udskrives ene og alene paa de faste Grundejendomme, men efterhaanden som der er kommet andre Skatteobjekter til baade for Stat og Kommune, kan man ikke kalde det aldeles ligegyldigt, enten det bliver Staten, der bærer Udgifterne, eller det bliver Kommunen. Nu kan det gerne være, at det Skatteobjekt, som forhen ene og alene var Kommunens, nemlig Formuen og Indtægten, var et uheldigt Supplement som kommunalt Skatteobjekt betragtet. Thi vi kunne finde en Kommune, hvor Formuen og Indtægten ere meget smaa, og vi kunne finde en anden, hvor Formuen og Indtægten ere overordentlig store. Dette Skatteobjekt er altsaa ikke ligeligt fordelt og det kan derfor heller ikke benyttes ligeligt i de forskellige Kommuner, idet Benyttelsen i væsentlig Grad afhænger af, hvor store Kommunens Formue og Indtægter ere. Den Gang, vi gik til Skatterevisionen, var det vist egentlig ogsaa Hovedsagen at opnaa en Lettelse for Kommunerne, hvorved de bedre kunde blive i Stand til at bære de overordentlig store Skatter, som paa lagdes dem. Vi se, at det Reedtz-Thottske Ministerium begyndte med et Tilbud om at overføre 5,824,000 Kr. fra Staten til Kommunerne, mod at disse paa en vis Maade gave Tilladelse til, at Staten maatte benytte deres kommunale Skatteobjekt, nemlig Indtægten og Formuen. Reedtz-Thotts Ministerium forlangte den Gang kun Lov til at udskrive 5,120,000 Kr., altsaa Statskassen vilde give en Del mere til Kommunerne end den krævede Ret til at udskrive paa disses hidtidige Skatteobjekt. Dette Forslag blev ikke vedtaget. Det nuværende Regeringsparti fremkom saa med et Lovforslag nede i det andet Ting. Det maa jo aabenbart have fundet, at Ministeriet Reedtz-Thotts Tilbud — som for Resten blev gentaget af Ministeriet Hørring — var vel lille, for det tilbød

selv en hel Del mere. Det tilbød af de daværende Statsindtægter at overføre 8,187,000 Kr. til Kommunerne mod at faa Lov til at benytte det kommunale Skatteobjekt for et Beløb, der var omtrent det samme som det, der blev overført, dog saaledes, at de vilde give Kommunerne en Formueskat paa 1,934,000 Kr. De vilde altsaa give en ganske betydelig Del tilbage af det, de udskrev paa Formuen. Kommunerne vilde paa denne Maade i alt have faaet en Indtægt af over 10 Mill. Kr. Men hvad sker? Det sker, at den Skattelov, som blev vedtagen, i Stedet for at overføre en saadan Mængde Penge til Kommunerne, nøjedes med at overføre $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., kun halvanden Mill. Kr. Vi kunne maaske dertil føje, at der til København og de Købstæder, som ønskede det, blev overført den Difference — hvor stor den er, skal jeg ikke kunne sige —, som der var mellem det, Staten udskrev af disse Kommuner som Bygningsafgift, og det, de skulde svare i Ejendomsskyld til Staten. I øvrigt fik Kommunerne kun $1\frac{1}{2}$ Mill. Siden den Tid er der vedtaget ikke faa Love, som have paalagt Kommunerne betydelige Udgifter. Hartkornet, der skal bære Udgifterne, er imidlertid ikke blevet større, end det har været hidtil, og det føler sig derfor stærkt betyngtet ved de stadig voksende Skatter. Jeg kan nævne ikke et, men flere Eksempler paa, at Hartkornsskatten i de sidste 15 Aar er stegen med over 20 Kr. pr. Td. Hartkorn, hvilket er det samme som, at dette Hartkorns Værdi er forringet med ca. 500 Kr. pr. Tønde. Staten vandt overordentlig meget, den Gang den afsluttede Handelen med Kommunerne og fik Lov til at udskrive Skat paa det kommunale Skatteobjekt. Før var den direkte Skat, som Staten afkrævede Befolkningen, og som hovedsagentlig hvilede paa de faste Ejendomme, $10\frac{1}{2}$ Million Kr. Efter at den havde faaet Lov til at tage Indtægts- og Formueskatten i Beslag, steg den til $13\frac{1}{2}$ Million, altsaa Staten vandt ved denne Skatteomlægning ligefrem 3 Millioner Kr. Men det var vist egentlig ikke Befolkningens Mening, at Staten, som havde stærkt stigende Indtægter gennem Tolden, skulde have en Indtægtsforøgelse ogsaa gennem Omlægningen af de direkte Skatter. Der kunde derfor være nogen Rimelighed for, om Staten sagde: Vi ønske ikke at profitere ved denne Omlægning, vi finde, at Kommunerne have Ret til alt det, som denne Omlægning giver os i Merindtægt, altsaa 3 Millioner